

Ο Μ Ι Λ Ι Α

Μ Ε Τ Α Τ Η Ν Η Ρ Ο Σ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΕΝ ΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ.

Η σήμερον ἀναγνωσθεῖσα τοῦ θεηγόρου Παύλου ἐπιστολή, κηρύττουσα τὴν δύναμιν τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως, θαρσύνει, καὶ χαρᾶς πληροῖ τὴν καρδίαν πάντων τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων· δεικνύουσα δέ, πόσον εὐκόλον ἐστὶν αὐτῆς τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως τὸ ἔργον, ἀναπολόγητον ποιεῖ τὸν παραβαίνοντα τοῦ εὐαγγελίου τοῦς θεῖους νόμους. Μεγάλῃ ἀληθῶς καὶ ἀσύγκριτος ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Ἄρεσται μὲν ἦσαν εἰς τὸν θεὸν ἡ πίστις καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἀβελ, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Νῶε, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰωσήφ, καὶ πάντων τῶν πρὸ τοῦ νόμου δικαίων· ἀρεστὴ εἰς τὸν θεὸν ἡ πίστις καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Μωϋσέως, τοῦ Ἀαρῶν, τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, τοῦ Σαμουὴλ, τοῦ Δαβὶδ, τῶν προφητῶν, καὶ πάντων τῶν ἐν νόμῳ ἁγίων. Τόσον δὲ ἀρετὴ καὶ εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν θεὸν καὶ ἡ πίστις καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτῶν, ὥστε δι' αὐτὰς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ θεὸς τοὺς φωτισμοὺς τοῦ παναγίου πνεύματος, τῆς προφητείας τὸ χάρισμα, καὶ τῶν θαυμάτων τὴν δύναμιν·

διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατηξίωσεν αὐτοὺς ὁ θεὸς προγνωρίσαι τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ· εἶδον αὐτοὶ κατὰ θεῖαν ἀποκάλυψιν καὶ τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν, καὶ τὰ ὑπερφυῆ θαύματα, καὶ τὰ σωτήρια πάθη, καὶ τὸν ζωφόρον σταυρὸν, καὶ τὴν τριήμερον ταφὴν, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν, καὶ τὴν ἀπ' οὐρανοῦ κατὰβασιν τοῦ παναγίου πνεύματος· εἶδον αὐτὰ

» Πόρρωθεν διὰ τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν τῆς κερ. 11.
13. ψυχῆς αὐτῶν », καὶ ἐπίεσθησαν, καὶ ἐδέχθησαν, καὶ προσκήρυξαν αὐτά· ἐπεθύμησαν δὲ ἰδεῖν αὐτὰ καὶ διὰ τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀκοῦσαι διὰ τῶν τοῦ σώματος ἀκοῶν, ὅμως οὐδὲ εἶδον αὐτὰ σωματικῶς, οὐδὲ Ματθ. 13.
17. ἤκουσαν. » Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, εἶπεν ὁ

» Κύριός, ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δίκαιοι
 » ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ ἐβλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον·
 » καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. »

Ἄλλὰ κἂν τοσοῦτον εὐπρόσδεκτοι ἦσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡ πίστις καὶ ἡ ἀρετὴ τῶν πρὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν ἐν νόμῳ ἁγίων

ἀνδρῶν, ὁμοῦς οὐκ ἐδυνήθησαν ἐξιλεῶσαι τοῦ θεοῦ τὴν ἀγανάκτησιν, οὐδὲ ἐξαλείψαι τὴν προπατορικὴν ἀμαρτίαν, οὐδὲ δικαιῶσαι τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲ ἀνοῖξαι τὴν κλεισμένην θύραν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας. Τοιοῦτον κατόρθωμα οὐδὲ πίστις, οὐδὲ ἀρετὴ, οὐδὲ ἄνθρωπος, οὐδὲ ἄγγελος ἠδύνατο κατορθῶσαι, εἰμὴ εἰς καὶ μόνος » Ὁ ζῶν καὶ γενόμενος νεκρὸς, καὶ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων, ὁ ἔχων τὰς κλεῖς τοῦ αἴθρου καὶ τοῦ θανάτου» ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, θυσιάσας ἑαυτὸν ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ, αὐτὸς ὁ ἐνανθρωπήσας υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας, ἐν ἧ ἠπλωσε τὰς παναχράντους αὐτοῦ χεῖρας ἐν τῷ σταυρῷ καὶ εἰπὼν, » Τετέλεσται » παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, ἐξήλειψε τὴν προπατορικὴν ἀμαρτίαν, ἐδικαίωσε τὸν ἄνθρωπον, ἔλυσε τοῦ φραγμοῦ τὸ μεσότοιχον, ἐστρεψε τὴν φλογίνην ῥομφαίαν, καὶ ἤνοιξε τὴν πύλην τῆς μακαρίας Ἐδέμ. Ἐκτοτε δὲ πᾶς ὁ εἰς αὐτὸν πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, εἰσέρχεται ἀνεμποδίστως εἰς τὴν αἰώνιον δόξαν τοῦ θεοῦ. » Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, σωθήσεται.

Πάντες μὲν οἱ πρὸ Χριστοῦ δίκαιοι οὐ μόνον ἐπεθύμουν, ἀλλὰ καὶ ἐκτενῶς ἐδέοντο, ἵνα ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ καταβῆς ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ τὴν ἀνθρώπινον φύσιν ἀναλαβὼν, καὶ θάνατον καταδεξάμενος σταυρικόν, καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς ἐν δόξῃ, συναναστήσῃ ὅλον τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, καὶ ἀνελθῶν

σαρκοφόρος εἰς τὸν οὐρανόν, συναναβιδάσῃ πάντας εἰς τὴν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἡτοιμασμένην βασιλείαν. Τοῦτο δὲ ἐσήμαινεν ὁ ἱεροψάλτης, ὅταν κρούων τὴν προφητικὴν αὐτοῦ κινύραν, ἔψαλλε. » Καὶ προσεύχονται περὶ αὐτοῦ διαπαντός. » Καὶ αὐτὸς δὲ ὡς θεοῦ προφήτης προβλέπων, ὅτι ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν ἀγαστασις πάντων τῶν ἀνθρώπων, προσήυχετο δεόμενος, καὶ λέγων. » Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα. » Ἠξίωσε δὲ αὐτὸν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἀποκρίσεως, φανερώσας αὐτῷ τὴν ὥραν τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτόν. » Ἐξεγερθήσομαι ὀρθρου. » Οἱ δὲ μετὰ Χριστὸν ἅγιοι οὐδὲν τούτων ἐπιθυμοῦσιν, οὐδὲ προσεύχονται, οὐδὲ θέονται περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴ ταῦτα ἔλαβον τέλος κατὰ τὴν ὀρισμένην τοῦ θεοῦ βουλήν καὶ πρόγνωσιν. Ἀλλὰ πεποιθότες ἐπιτῆδυνάμει τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, μετὰ παρρησίας καὶ σεθεραῆς ἐλπίδος περιμένουσι τὴν ἀπόλαυσιν τῆς θείας μακαριότητος. Μαρτυρεῖ τοῦτο ὁ τρισμάκαριος Παῦλος, μετὰ πολλοῦ θάρρους καὶ βεβαιότητος κηρύττων. » Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσμαι, τὸν δρόμον τέτελεκα, τὴν πίσιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης σέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτῆς· οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. » Μετὰ τὴν ἐνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις πιστεύει

Ἀποκλ. 1.
18.

Ἰωάν. 19.
30.

Μάρκ. 16
16.

Μαθ. 23.
24.

Ψαλ. 71.
15.

Ψαλ. 56.
8.

Πράξ. 2.
23.

2. Τιμ. 4.
7. 8.

Ρωμ. 10.
10.

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ εἰς τὸν σωτῆρα Χριστόν, καὶ ὁμολογεῖ διὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅτι αὐτός ἐστι θεὸς ἀληθινός καὶ λυτρωτῆς τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος δικαιοῦται καὶ σώζεται. » Καρδία γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην· στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν ».

Μεγάλη ἀληθῶς ἡ δύναμις τῆς εἰς Χριστόν πίσεως. Ἐὰν πιστεύσω εἰς αὐτόν, γίνομαι ἄθῳος ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ἐὰν ὁμολογήσω, ὅτι αὐτός ἐστι θεὸς ἀληθινός, κληρονομῶ βασιλείαν αἰώνιον. Ἀλλὰ πόθεν τῆς δύναμις εἰς τὴν εἰς Χριστόν πίσιν; Ἐὰν περιεργασθῆς τὴν δύναμιν τῆς ἁμαρτίας τοῦ προπάτορος, εὐκολα καταλαμβάνεις τὴν δύναμιν τῆς εἰς Χριστόν πίσεως· ἐκ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου ἐγεννήθησαν πάντες οἱ ἄνθρωποι σαρκικῶς· ἐκ τοῦ δευτέρου, ἐγεννήθησαν πάντες ἄνωθεν πνευματικῶς.

Ἰωάν. 3. 3.

» Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὁ Ἀδάμ ἦν ἐκ γῆς » χοϊκός· » ὁ δευτέρος ἄνθρωπος ὁ Ἰησοῦς » Χριστός ἐστὶν ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. » Οἷος ὁ » χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ » ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. » Ὁ πρῶτος ὁ χοϊκὸς παρακούσας τοῦ θεοῦ τὸ πρόσταγμα, κατέστησεν ἁμαρτωλοὺς πάντας τοὺς ἐξ αὐτοῦ σαρκικῶς γεννηθέντας· ὁ δευτέρος ὁ ἐπουράνιος » Γενόμενος ὑπήκοος » τῷ θεῷ μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ », ἐδικαίωσε πάντας τοὺς διὰ τῆς εἰς αὐτόν πίσεως υἱοὺς αὐτοῦ γενομένους. Ὡσπερ γὰρ » διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθημεν οἱ πολλοί, » οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δι-

1 Κορ. 15.
47. 48.

Φθ. 2. 8.

» καιοὶ κατασταθήσονται οἱ πολλοί. » Ἡμεῖς ὅταν πιστεύσωμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τότε γινόμεθα υἱοὶ θεοῦ. » Πάντες γὰρ » λέγει ὁ θεορῶμων Παῦλος, υἱοὶ θεοῦ » ἐστὲ διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. » Ὅταν δὲ βαπτίζωμεθα, τότε συνεννούμεθα μετ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. » Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, » Χριστόν ἐνεδώσαθε » Ἡμεῖς πάντες, οἱ εἰς τὸν Χριστόν πισεύσαντες καὶ βαπτισθέντες, ἐσμὲν μέλη τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. » Ὑμεῖς δὲ ἐξε σώμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ » μέρους ». Ἐκ τούτου οὖν βλέπετε, ὅτι ἡ εἰς Χριστόν πίσιν ἔχει ταύτην τὴν μεγάλην καὶ θείαν δύναμιν διὰ τὴν μέχρι θανάτου ὑπακοὴν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν πνευματικὴν ἔνωσιν ἡμῶν μετὰ τοῦ παναχράντου αὐτοῦ σώματος. Διὰ τὴν παρακοὴν τοῦ πρώτου ἀνθρώπου κατεκρίθημεν, διὰ τὴν μέχρι θανάτου ὑπακοὴν τοῦ δευτέρου ἐδικαιώθημεν· διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ χωρισμὸν τοῦ πρωτοπλάσου ἐσερήθημεν τῆς θείας δόξης, διὰ τὴν μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἔνωσιν ἀναβαίνομεν εἰς τὴν θείαν δόξαν· οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. »

Ρωμ. 5-
19.

Γαλ. 3. 26.

Αὐτ. 27.

1. Κορ. 12.
27.

1. Κορ. 15.
48.

Λαμβάνομεν δὲ ταῦτα τὰ πανυπερένδοξα καὶ ὑπερφυέστατα χαρίσματα χωρὶς τινος ἀγῶνος, ἢ κόπου, ἢ δυσκολίας. Ποῖον ἀγῶνα ἠγωνίσθης, ὅτε ἐπίστευσας εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ πιστεύσας ἐδικαιώθης οὐδένα. Ποῖον κόπον ἀνέλαβες, ἢ ποῖαν δυσκολίαν ἐδοκίμασας, ὅτε ἐβαπτί-

σθης, καὶ βαπτισθεὶς ἠνώθης μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ γέγονας μέλος τοῦ σώματος αὐτοῦ; οὐδεμίαν. Ταῦτα τὰ ἐπουράνια καὶ σωτηριώδη χαρίσματα εἰσὶν ἔλεος θεοῦ· δωρεὰν αὐτὰ ἔλαβες, χάριτι θεοῦ σοὶ ἐδόθησαν. Ἐκ τούτου δὲ ὁ Παῦλος θεολογῶν, ἔλεγε·

« Τῆ γὰρ χάριτι ἐστὲ ἀσσεσωμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· θεοῦ τὸ δῶρον. » Παίαν οὖν ἀπολογίακ ἔχομεν οἱ τρισάθλιοι, ὅταν ὁ μὲν θεὸς τόσας εὐεργεσίας ἐποίησεν ἡμῖν χωρὶς τινος ἀγαθοεργίας ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ ἀνεμποδίστως καὶ ἀνυποστόλως καθ' ἐκάστην ἡμέραν παραβαίνομεν καὶ περιφρονοῦμεν τὰ πατρικὰ καὶ θεῖα αὐτοῦ προστάγματα;

Ταῦτα πάντα ἀληθῆ εἰσι, λέγεις, καὶ βέβαια, πλὴν, ἀφ' οὗ πιστεύσω καὶ βαπτισθῶ, εἰ μὴ φυλάξω τοῦ θεοῦ τὰς ἐντολάς, φοβερά καταδίκη περιμένει με, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, λέγων·

« Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκ ἔτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία· φοβερά δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζήλος, ἐσθίειν μέλλοντος τοῦ ὑπεναντίου. » Ἡ δὲ φυλακὴ τῶν ἐντολῶν ἔχει δυσκολίαν καὶ ζητεῖ κόπους· ὥστε ἀνάγκη ἐστίν, ἵνα καὶ προσέχω, καὶ κοπιᾶζω, καὶ ἀγωνίζωμαι. Ταῦτα λέγεις, ὡ ἀνθρώπε ἀχάριστε· ἀλλ' εἰάν τις βασιλεὺς ἐχαρίζετό σοι θησαυρὸν πολῦτιμον, ἀράγε ἔλεγες τότε προσκλαιόμενος, ὅτι ὁ θησαυρὸς προξένησέ σοι ἀνάγκην καὶ προσο-

χὴν καὶ κόπους, ὅπως μὴδὲ κλέπτῃς αὐτὸν κλέψῃ, μὴδὲ ἐπίβουλος ἐπιβουλεύῃ; ταιαῦτοι ἀχάριστοι λογισμοὶ οὐδέ ποτε ἀνέβαινον εἰς τὸν νοῦν σου, οὐδὲ ἠνοιγες ποτὲ τὸ στόμα σου, ἵνα προφέρῃς τοιαῦτα ἀχάριστα λόγια· μετὰ πάσης δὲ προθυμίας ἐφρόντιζες καὶ μετὰ πάσης χαρᾶς ἐκοπιάζεις, ἵνα φυλάξῃς σῶον τὸν χαρισθέντα σοι θησαυρὸν, μὴδὲν λογιζόμενος τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγῶνας καὶ κόπους, καὶ εὐχαριστῶν διαπαντός τὸν μεγαλόδωρον βασιλέα· λοιπὸν διὰ τὸν θησαυρὸν τὸν ἐπίγειον, ὃν σήμερον ἔχεις, αὐριον δὲ ἀποθνήσκων ἐγκαταλείπεις εἰς τὴν γῆν, οὐδὲ δυσκολίαν στοχάζεσαι, οὐδὲ κόπον προβάλλεις, διὰ δὲ τὸν ἐπουράνιον θησαυρὸν τῶν θείων χαρισμάτων, δι' ὧν κληρονομεῖς βασιλείαν αἰώνιον καὶ δόξαν ἀτελεύτητον, συλλογίζεσαι δυσκολίας, καὶ ἀναφέρεις κόπους, καὶ λαλεῖς περὶ ἀγῶνων; ἀλλὰ πῶς οὐκ ἀκούεις, ὅτι « Οὐκ ἄξια τὰ πα-

θήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς; » πῶς δὲ οὐ διακρίνεις τὴν μεγάλην ἀχαριστίαν σου πρὸς τὸν εὐεργέτην σου, καὶ τὴν μεγάλην τοῦ κῶς σου παραλογίαν;

Τὰ λόγια τῆς ἀπολογίας σου οὐκ εἰσὶν ἀπολογία, ἀλλ' ὀλιγοπιστία· ὡς φαίνεται, οὐκ ἐπίστευσας ὡς πρέπει εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ τοῦτο νομίζεις, ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ ἐστὶ κοπιαστικὴ καὶ δύσκολος. Ἐάν ἐπίστευες εἰς αὐτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐπίστευες ἐπίσης καὶ εἰς τὰ θεῖα αὐτοῦ λόγια.

Ἐρρ. 2. 8.

Ἐρρ. 10.
26, 27.Ρωμ. 8.
12.

1. Ιωάν. 5. 3. ἐπίστευες, ὅτι » Αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι
 Ματθ. 11. 30. » οὐκ εἰσὶν· » ἐπίστευες ὅτι » Ὁ ζυγὸς αὐ-
 » τοῦ χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ ἕλα-
 » φρόν· » ἀληθῶς ζυγὸς ἐστὶ ἡ ἐντολή,
 ἀλλὰ ζυγὸς καλὸς τε καὶ ἀπαλός· ἀληθῶς
 φορτίον ἐστὶν ἡ νομοθεσία, ἀλλὰ φορτίον
 ἕλαφρόν· καὶ εὐκολοβάστακτον· ὁ Ἰησοῦς
 Χριστὸς διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἀπαλύνει
 τοῦ ζυγοῦ τὴν τραχύτητα, καὶ ἕλαφρύνει
 τοῦ φορτίου τὸ βάρος· αὐτὸς θερμαίνει
 τὴν καρδίαν τοῦ πιστεύοντος δὲ ἐκείνου
 τοῦ πυρός, ὃ ἦλθεν βαλεῖν εἰς τὴν γῆν·
 ὅθεν ὅσα ὁ κόσμος ὁ ἄπιστος νομίζει σκλη-
 ρὰ καὶ δύσκολα, ἐκεῖνα εἰς τοὺς πιστεύον-
 τας γίνονται ὀμαλὰ καὶ εὐκόλα· καὶ αὐτὰ
 δὲ » Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις», δυνα-
 τὰ ποιεῖ αὐτός· Ἐὰν ἀληθῶς πιστεύωμεν
 εἰς αὐτόν, νικηταὶ γινόμεθα πάσης κοσμι-
 κῆς ἐπιθυμίας καὶ ματαιότητος· διότι
 » Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασθαι τὸν κόσμον,
 1. Ιωάν. 5, 4. » ἡ πίστις ἡμῶν ». Ὄταν σοχασθῶμεν τὰς με-
 γάλας καὶ ἀναρίθμητους τοῦ θεοῦ εὐεργε-
 σίας, τὴν εὐκολίαν, δι' ἧς ἀπολαμβάνομεν
 τὰ σωτηριώδη αὐτοῦ χαρίσματα, τὴν πί-
 σιν δηλονότι καὶ τὴν διὰ τοῦ θεοῦ βαπτί-
 σματος υἰοθεσίαν, ὅταν συλλογισθῶμεν τὴν
 ἐτοίμην καὶ δρασικὴν βοήθειαν τῆς θείας
 χάριτος πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἕλα-
 φρῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, τότε βλέπομεν
 φανερά, ὅτι οὐδεμίαν ἀπολογία ἔχομεν ὑ-
 πὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἀλλ' ἐσμὲν παν-
 τελῶς ἀναπολόγητοι, τότε αἰσθανόμεθα ὅ-
 τι ἡ ὀλιγοπιστία ἐστὶν ἡ μήτηρ τῆς ἁμαρτί-
 ας καὶ τῆς προφασιολογίας.

Ἰησοῦ γλυκύτατε, νυμφίε ἀράρατε τῆς
 ψυχῆς μου, σὺ ἐπλασάς με, καὶ ἔθηκας
 μοι σάρκα, καὶ ὄσα, καὶ ψυχὴν, καὶ πνοήν,
 καὶ ζωήν· σὺ κατέστησάς με βασιλέα πά-
 σης τῆς ὀρωμένης κτίσεως, καὶ ἔδωκας
 μοι τὴν τρυφήν καὶ ἀπόλαυσιν τῆς ὠραιό-
 τητος τοῦ παραδείσου· καὶ ἐγὼ μὲν πα-
 ρήκουσα τὴν ἐντολήν σου, σὺ δὲ οὐκ ἐγκα-
 τέλειπές με εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἀπωλείας
 μου, ἀλλὰ κατελθὼν ἀπὸ τοῦ ὑψίστου θρό-
 νου τῆς θείας δόξης σου, ἐσαρκώθησθαι δι' ἐ-
 μέ, καὶ ὑπήκοος γενόμενος τῷ πατρὶ σου
 μέχρι θανάτου, σαυρόν ὑπέμεινας καὶ θά-
 νατον διὰ τὴν σωτηρίαν μου· σὺ ἀναλαβὼν
 δι' ἐμέ τὸ κατ' ἐμέ, ἐποίησάς με μέλος τοῦ
 παναχράντου σου σώματος· σὺ ὑπεσχέθησθαι
 καὶ εἶπας· » Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζω-
 ῆν αἰώνιον· Ἐγὼ, Κύριέ μου, πιστεύω ἐν
 τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ὁμολογῶ ἐν τῷ σώμα-
 τί μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ λυ-
 τρωτὴς τοῦ κόσμου· αὕτη ἡ πίστις σώζει,
 καθὼς ἐδίδαξεν ὁ ἀπόστολός σου, λέγων·
 » Ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ σώματί σου Κύ-
 ριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ
 σου, ὅτι ὁ θεὸς ἠγείρεν αὐτόν· ἐκ νε-
 κρῶν, σωθήσῃ ». Φοβοῦμαι ὁμῶς, ὅτι ἡ
 πίστις μου ἐστὶν ὀλίγη· ἐκ τούτου δὲ βαρεὰ
 φαίνονται μοι τὰ θεῖά σου προσάγματα,
 ἐκ τούτου καθ' ἡμέραν παραδάτης γίνομαι
 τῶν ἁγίων ἐντολῶν σου, ἐκ τούτου κατὰ
 πάντα ἀναπολόγητος ὢν, νομίζω, ὅτι ἔχω
 ἀπολογία ἐνώπιόν σου· πιστεύω, ἀλλὰ φο-
 βοῦμαι, ὅτι ἡ πίστις μου ἐστὶ τόσον ὀλίγη,
 ὥς πλησιάζει εἰς τὴν ἀπιστίαν· διὰ τοῦτο

κλίνω ἔμπροσθεν τοῦ πανευσπλάγχχνου κρά-
τους σου τὰ γόνατα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ
σώματός μου, καὶ μετὰ συντριβῆς καρ-
δίας καὶ θερμῶν δακρύων κραυγάζω ὡς
ὁ πατὴρ τοῦ δαιμονιζομένου παιδίου. » Πι-

» σεύω Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. » Θέρ- Ματθ. 9.
24.
μανον τὴν πίσιν μου, καὶ ποιήσον αὐτὴν ὡς
τὸν κόκκον τοῦ σινάπεως, ἵνα δι' αὐτῆς εὐ-
αρεσῆσας σοι, τύχω τοῦ ἐλέους σου ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Ἀμήν.

